

Samlad regional lägesbild covid-19

Sammanställd av Länsstyrelsen Östergötland

Samlad regional lägesbild vecka 6
Uppgifter inhämtade vecka 5

Ny information sedan 2/2 = **Gult**

Region Östergötland rapporterar att flödet av covidpatienter i vården påverkar hela sjukvårdssystemet. Tendenser till minskad smittspridning finns, dock ännu inte i sådan omfattning att slutsatser kan dras. Under den gångna veckan har mellan 12-14 covid-19-patienter varit inlagda på IVA och 62-95 i övrig slutenvård. Antalet vaccinerade i länet med dos 1 uppgår till cirka 16 500.

Regionen anger att många aktörer efterfrågar stöd och rådgivning vilket innebär en hög belastning på en redan pressad verksamhet. Läget i många kommuner är fortsatt ansträngt avseende sjukfrånvaro.

Antalet smittade personer inom SÄBO ligger på en jämn nivå. Antalet kommuner med bekräftade fall på SÄBO har ökat från sex till nio av 13. Tillgången till skyddsutrustning är fortsatt god.

Region Östergötland genomför omfällsplanering av vaccinationsplan pga besked om mindre volym i leveranser än tidigare samt beslutet om att Astra Zenecas vaccin inte rekommenderas för personer över 65 år.

Svenska kyrkan rapporterar att en stor del av verksamheten inte kan genomföras pga hög medelålder bland ideella och förtroendevalda. Många håller kyrkorna öppna för enskilda besökare.

RF SISU ser behov av tydlig kommunikation av restriktioner för att undvika en situation där möjligheten att idrotta beror på var i länet man bor.

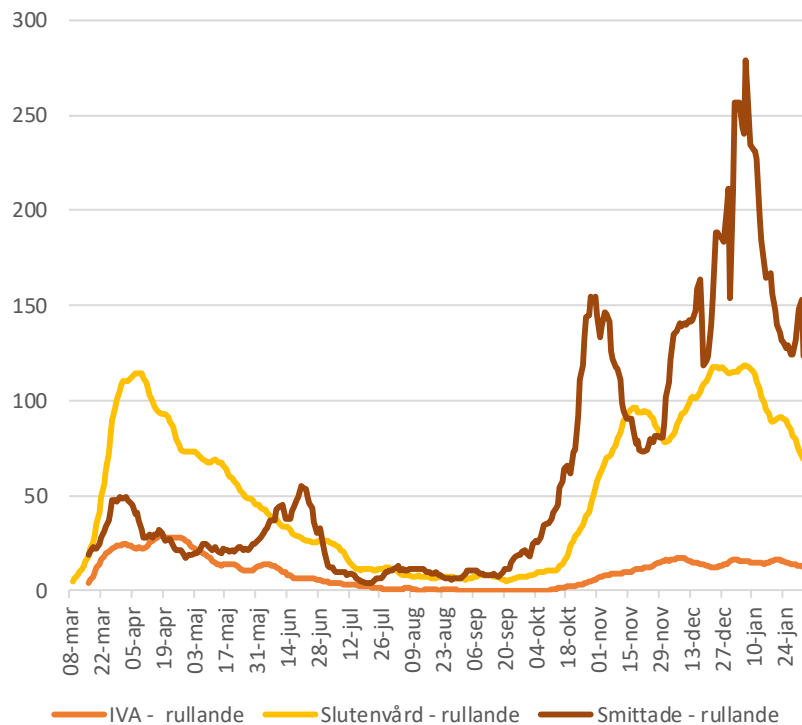
Östgötatrafiken rapporterar att andelen resenärer i kollektivtrafiken som använder munskydd under rusningstrafik har ökat sedan föregående veckas rapportering. Användningen är något högre bland resenärer på tåg än på bussar och spårvagnar.

Beroende på hur smittspridningen i länet utvecklas kan det få förändrad påverkan på samhällsviktig verksamhet. Det är i nuläget svårt att bedöma hur samhället kommer påverkas framöver. Länsstyrelsen bedömer att situationen är fortsatt allvarlig.

Befintlig samverkan i länet

Regional krissamordning (ISF) samt kriskommunikation sker med alla 13 kommuner, regionen, Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG), Polisen, Södra militärregionen, SOS Alarm, Kustbevakningen. Vid behov deltar länets ledningsgrupp för vård och omsorg (LGVO). Samordning av skyddsmateriel sker genom; socialchefs nätverk, inköps samverkan samt läns gemensam lagerhållning. Landshövdingen leder regelbundna strategiska möten med kommundirektörer och regiondirektör. Det finns en regelbunden samverkan kring näringslivsfrågor mellan Länsstyrelsen, regionen och näringslivets organisationer.

Antal personer som vårdas på sjukhus samt bekräftat smittade i Östergötland 9 mars - 8 februari. Linjerna visar 7 dagars rullande medelvärde.

v2	v3	v4	Samhällssektor v5	Rapporterad påverkan (alla rapporter över ingen påverkan)	Kommentar/Prognos
			Energiförsörjning		
			Finansiella tjänster	Måttlig: Finspång.	
			Handel och industri	Måttlig: Finspång, Åtvidaberg.	Åtvidabergs kommun anger fortsatt viss påverkan på framförallt hotell och restaurang samt detaljhandel.
			Hälsa- och sjukvård samt omsorg	Allvarlig: Regionen, Linköping. Måttlig: Norrköping, Mjölby, Valdemarsvik, Finspång, Kinda, Ödeshög, Motala, Ydre, Söderköping, Vadstena, Åtvidaberg.	<p>Region Östergötland rapporterar att hela regionen påverkas av pandemin. Påverkan är dels utifrån det höga antalet patienter med covid-19, dels utifrån den vård som fått anstå men som snarast behöver utföras.</p> <p>Kinda kommun rapporterar om svårigheter avseende bemanning.</p> <p>Inom Mjölby kommuns omsorgs verksamhet förekommer smitta bland både brukare och personal på ett sätt som är ansträngande för verksamheten.</p> <p>Motala kommun har en måttlig påverkan. Det finns enheter, inkl. externa utförare, som är extra belastade pga sjukfrånvaro i personalgrupperna.</p> <p>Vadstena kommun rapporterar fortsatt om viss ökad sjukfrånvaro, samt frånvaro till följd av VAB. Situationen är hanterbar i dagsläget.</p> <p>Söderköpings kommun rapporterar om en betydande påverkan inom Stöd och Service på grund av utbrott bland personal och brukare på ett serviceboende. Måttlig påverkan inom ledning och administration.</p> <p>Norrköpings kommun rapporterar att Vård- och omsorgskontoret ser en minskande smittspridning. VOK har ett intensivt arbete med att vaccinera och planera för fortsatt vaccination. Vaccination har nästan helt genomförts med dos två på en stor del av SÄBO och pågår för personer med hemtjänst som vaccineras på vårdcentral.</p> <p>Valdemarsviks kommun rapporterar om smitta och problem med bemanning.</p> <p>Ydre kommun rapporterar om att flertalet lärare på en skolan är konstaterat smittade. Smittspårning pågår. Risk finns för personalbrist om det skulle visa sig att det är fler lärare som är smittade.</p> <p>Åtvidabergs kommun rapporterar om viss påverkan till följd av ökad arbetsbelastning beroende på viss sjukfrånvaro, användning av skyddsutrustning samt vaccinering.</p> <p>Ödeshögs kommun rapporterar om fortsatt ganska hög sjukfrånvaro inom omsorgen.</p>

Samhällspåverkan

v2	v3	v4	Samhällssektor v5	Rapporterad påverkan (alla rapporter över ingen påverkan)	Kommentar/Prognos
			Information och kommunikation	Betydande: Finspång Måttlig: Kinda, Norrköping, Ydre, Motala.	Motala kommun rapporterar att kommunikationsfunktionen är hårt belastad och måste skjuta upp planerat arbete för att prioritera kommunikation kring pandemin. Kinda kommun rapporterar om svårigheter avseende bemanning. Norrköpings kommun rapporterar fortsatt om visst ansträngt läge.
			Kommunalteknisk försörjning		
			Livsmedel	Måttlig: Norrköping.	Samhällsbyggnadskontoret i Norrköpings kommun rapporterar att de ser en något ökad belastning inom trängseltillsyn och information kring den nya lagstiftningen. Linköpings kommun rapporterar att samhällsviktig verksamhet upprätthålls genom anpassningar. En del kommunal verksamhet är begränsad/stängd för att minska smittspridningen. Vissa personalresurser är ansträngda. Motalas kommun rapporterar att det överlag råder måttlig påverkan, men inom förskolan är påverkan på vissa enheter allvarlig och på en enhet är påverkan allvarlig. Påverkan beror på hög sjukfrånvaro bland personal och stor oro. Berörda verksamheter med måttlig påverkan är grund- och gymnasieskolan till följd av hög arbetsbelastning och sjukfrånvaro. Kultur och fritid, HR- och löneenheterna har mycket hög arbetsbelastning till följd av ökad administration i samband med sjuk- och friskänmalingar samt nyanställning av vikarier. Nya regler för anmälan av tillbud och arbetsskada från Arbetsmiljöverket påverkar arbetsbelastningen. Även måltids- och städverksamheterna är påverkade till följd av hög sjukfrånvaro. Norrköpings kommun rapporterar att kostenheten, har ett personalbortfall på ca 8 %. Sjukperioderna är längre på grund av rekommendationerna under pandemin. Det finns ordinarie personal och vikarier som kan täcka upp. Kommunen ser en liten ökning av sjukfrånvaron bland övrig personal. Veldig stora anpassningar i arbetssätt påverkar elever och personal. Förenklat påverkar det elevernas måluppfyllelse och personalen får jobba mer. Endast en enhet är stängd pga smitta, men alla andra gör stora anpassningar. Söderköpings kommun rapporterar att säkerhetskontoret har fått gå in och stärka upp stabsarbetet inom en förvaltning, vilket påverkar kontorets övriga verksamhet. Övriga verksamheter i offentlig förvaltning bedöms inte som påverkade. Kinda kommun rapporterar om svårigheter avseende bemanning.
			Offentlig förvaltning (lednings- och stödfunktioner)	Måttlig: Norrköping, Söderköping, Finspång, Kinda, Ydre, Ödeshög, Motala.	
			Skydd och säkerhet	Måttlig: Finspång.	
			Transporter	Måttlig: Norrköping.	Norrköpings kommun rapporterar att de nya direktiven kring hur vaccinationsresor för de som har hemtjänst ska hanteras, påverkar arbetet inom färdtjänst.

Åtgärder och behov

Vidtagna och planerade åtgärder

- Region Östergötland genomför omfallsplanering av vaccinationsplan pga besked om mindre volym i leveranser än tidigare samt beslutet om att Astra Zenecas vaccin inte rekommenderas för personer över 65 år.
- Samtliga kommuner har påbörjat vaccinationer och arbetar löpande med planering för fortsatt vaccination.
- Kinda kommun har öppnat upp för bokning av idrottshallar för barn och unga födda efter 2005. Förtydligande görs av vad som gäller för uthyrning av idrottshallar till barn och unga födda efter år 2005.
- Mjölby kommun öppnar gradvis upp gymnasieskolan för viss närundervisning igen. Undervisningen kommer att ske genom en kombination av distans- och närundervisning.
- Söderköpings kommun har öppnat fritidsgården igen för ungdomar födda efter 2005. Kulturskolan är igång igen med undervisning. Gymnasieskolan har återgått till viss närundervisning i gymnasiet enligt FHM rekommendationer under vecka 5, efter samråd med Smittskyddsenheten. Planering för att skolsköterskor ska fortsätta stödja i arbetet med vaccination. Kommunen planerar för fortsatt stängning av öppna förskolan. Fortsatt hålls möten med smittskyddsenheten om samverkansformer. Mål och strategier är framtagna för att få så många som möjligt av personalen inom vård och omsorg, stöd och service och hemsjukvården att vaccinera sig.
- I Vadstena kommun har hallar för idrottsaktiviteter för barn och unga åter öppnat, liksom delar av andra verksamheter, bl.a. kulturskolan.
- Ydre kommun planerar för öppning av gymnastiksalar för barn och ungdomar födda 2005 och senare.
- Inom bildningsförvaltningen i Motala kommun inför man mer hemarbete även för personalgrupper där inte alla system kan hanteras på distans. Inom skolan avsätts mer tid för elever i mindre grupper. Gymnasiet växlar successivt upp för mer närundervisning under vecka 5. Fritidsgårdarna har öppnats men med begränsat antal besökare. Kulturskolan har öppnats för grundskoleelever. Vaccination på särskilt boende, dos 2, är klart och pågår nu för hemtjänst och till viss del för vård- och omsorgspersonal.
- Inom Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i Linköpings kommun har gymnasieskolorna påbörjat en gradvis återgång till närundervisning.
- Flera kommuner har öppnat bibliotek med restriktioner så som besökstider och antal besökare.

Behov av samverkan

- Norrköpings kommun ser gärna en samstämmighet gällande öppnande av idrottsanläggningar och att detta genomförs på likartat sätt i länet.
- Valdemarsvik kommun efterfrågar samstämmighet för hur vi använder och vad som gäller för idrottsanläggningar och simhallar i länet.
- Söderköpings kommun ser behov av informationsinsats för att kunna nå målet att så många som möjligt av personalen inom vård och omsorg ska vaccinera sig.
- RF SISU ser behov av tydlig kommunikation av restriktioner för att undvika en situation där möjligheten att idrotta beror på var i länet man bor.

Övrigt

- RF SISU ser en historisk nedgång år 2020 en i antalet rapporterade aktiviteter för barn- och ungdomsidrotten. Det kommer dagliga rapporter från föreningar som flaggar för att de ser en stor risk att tappa medlemmar och redan har tappat medlemmar. Totalt har föreningarna i Östergötland beviljats statligt stöd om 13 128 000 kr för kvartal 1-3. I februari 2021 kommer resterande medel att fördelas för att kompensera för kvartal 4 2020. Att bedriva folkbildning har varit utmanande men det har också skapats massa nya möjligheter. Såväl RF SISU som specialdistriktsförbund och föreningar har genomfört utbildningar och träffar digitalt vilket har visat sig har varit väldigt framgångsrikt.

Påverkan på näringslivet

Händelsebeskrivning och trender i länet

Ju längre tid pandemin pågår, desto svårare blir tillvaron för många företagare. Östsvenska handelskammaren lyfter från en av sina medlemsundersökningar att omdömet för hur de upplever att myndigheter har hanterat covid-19 situationen har sjunkit sedan maj då 84 % av företagen angav att hanteringen varit bra eller mycket bra. Endast 5 % tyckte att hanteringen varit dålig. I den senaste undersökning från december, då drygt 200 företag deltog, ansåg 43 % att hanteringen varit bra. 26 % svarade att den varit dålig eller mycket dålig. Företagens kritik handlar främst om att kommunikationen och bristande tydlighet kring restriktionerna. Stöden har varit stelbent utformade och att det har tagit lång tid att få ekonomisk hjälp.

Signaler från länet

Linköpings kommun har genomfört en lokal undersökning för att få en god bild av nuläget för företagen i kommunen. Undersökningarna visar att företag i kommunen generellt drabbats som riksnittet. Utifrån branschbalansen och näringslivets sammansättning lokalt har de klarat sig förhållandevis bra. Dock har mindre företag och branscher som besöksnäring, delar av handeln och transportsektorn det fortsatt tuff. Läget försämras från vecka till vecka när det fortsatt råder restriktioner.

Inga avgifter för prövning av alkoholtillstånd eller tillsynsavgift för serveringstillstånd tas ut för 2020 i Linköpings kommun. Vidare slopas den årliga höjningen av avgift för Livsmedelskontroll.

I Mjölby kommun genomförs en annonskampanj i media, med information om statliga och kommunala stödåtgärder för näringslivet. Det kommunägda Galleria-bolaget hyr ut lokaler till regionen för vaccinationscentrum i Gallerian, fr.o.m. den 15 februari.

Många företag i länet efterfrågar ökad transparens och kommunikation från myndigheter och regering för att hantera pandemins effekter inom sina egna verksamheter. Detta upplevdes som mycket bra under våren, men har under höst och vinter försämrats. Framförhållning krävs nu för att företag ska kunna planera kommande månader. Inte minst är detta viktigt för företag inom besöksnäringen som inom kort kommer att påbörja rekryteringar av personal till kommande besöksäsong.

Påverkan på näringslivet

Kompletterande information

Till och med den **5 februari** har **56 (+26)** personer varsplats i Östergötland och 13 företag har gått i konkurs vilket berör 16 anställda. Under **vecka 5** var **20 662** personer inskrivna som arbetsökande hos arbetsförmedlingen, vilket är en minskning med **45 personer från vecka 4**. Arbetslöshetsnivån är 8,2 %, och bland unga 13,3 %.

I Östergötland har **2 491 (+11)** ansökningar om KTA beviljats och omfattar **18 266 (+27)** anställda i länet. I antal anställda är det fortsatt branscher inom tillverkning och handel som har högst andel anställda permitterade, **5 998 (+1)** respektive **2 582 (+2)** anställda.

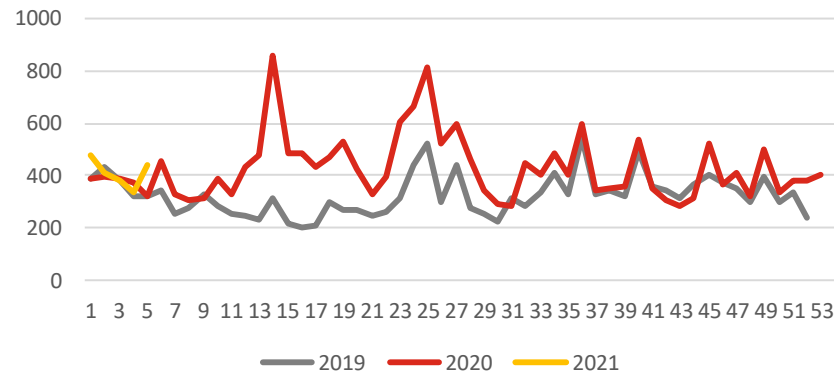
Behov av stöd från nationell nivå

Det finns fortsatt en risk för att företag som haft det svårt under pandemin tvingas i konkurs. Det är centralt att de statliga stödåtgärder som genomförts och nått ett teoretiskt avslut ses över och att de som nu står inför en svår situation kan få ett statligt stöd som matchar de behov som finns bland företagen. För delar av handeln och besöksnäringen är detta akut. Det är även viktigt att stöden är anpassade och kommuniceras så att mindre företag på ett lättförståeligt sätt kan få del av stöden.

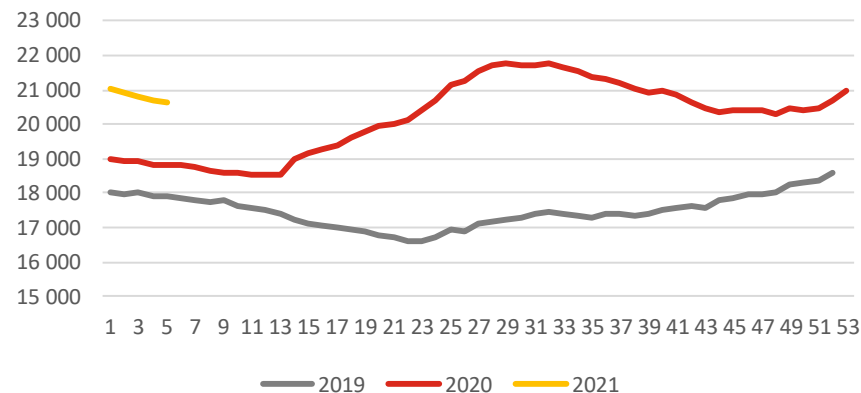
Behov av samverkan nationellt

Det är centralt att regering och myndigheter försöker arbeta proaktivt med så god framförhållning som möjligt för att underlätta för företag. Inte minst när det gäller att kommunicera besked och förutsättningar för restriktioner, råd och rekommendationer samt stödåtgärder. Detta för att företag ska kunna planera och organisera sina verksamheter för att nå en uthållighet, samt för att de människor som arbetar inom näringslivets företag ska ha trygga anställningar och villkor på längre sikt.

Nyinskrivna arbetsökande per vecka

Öppet arbetslösa och sökande i program per vecka

Kriskommunikation

Bilden av krisen

Mediebevakningen har framför allt ett fokus på vaccinationsfrågan. Bilden som förmedlas är att vaccinationstakten begränsas av brist på vaccin och att utvecklingen är osäker. Region Östergötland förmedlar att de står redo att erbjuda vaccin via vårdcentraler och vaccinationscentraler.

Utvecklingen av smittspridningen och antalet patienter som behöver sjukhusvård i länet är positiv, men minskningen är osäker. Region Östergötland fick stort mediegenomslag när uppgifter om att länet har flera fall av den brittiska varianten av viruset.

Kommunikationsåtgärder och resurser

Länsstyrelsen fortsätter att arbeta aktivt med kommunikationsinsatser för att öka kunskapen om covid-19-lagen. Mindre butiker och verksamheter som inte tillhör någon större organisation bedöms vara i behov av informationsinsatser. Det finns också behov av kommunikation på flera olika språk.

Region Östergötland arbetar aktivt med att förtydliga vaccinationsprocessen, dels med breda informationsinsatser till allmänheten och dels genom riktad information till berörda målgrupper.

Behovsgrupper och budskap

Den främsta kommunikativa utmaningen är att nå ut med kommunikation om vaccinationsprocessen. Linköpings kommun ser ett behov av samverkan i vaccinationsfrågan för att nå ut med information. Norrköpings kommun uppger att det är svårt att veta vad som ska kommuniceras när läget snabbt ändras.

Vård- och omsorgspersonal samt personer som bor på särskilt boende eller har hemtjänst bedöms som primära målgrupper. Budskapen som aktörerna behöver nå ut med är hur processen går till, men det behövs också motiverande budskap.

Norrköpings kommun lyfter behovet av kommunikation som adresserar ungdomars psykiska ohälsa.

Övrigt

Söderköpings kommun anger att de saknar nytt informationsmaterial med fokus på smittskyddstillsyn.

Norrköpings kommun anger att företagare i kommunen önskar raka besked och tydliga budskap om framtiden.

Uppmärksammas informationströtthet

En majoritet av länets kommuner anger att det är en gemensam utmaning att kommunicera att läget är fortsatt allvarligt. Både allmänheten och egna medarbetare behöver fortsätta att följa gällande restriktioner. Motala kommun anger att det också handlar om att hinna förstå och applicera direktiv, råd och restriktioner till den egna verksamheten.

Vidtagna åtgärder för att bemöta informationströtthet

Efterlevnadsuppdraget

Från: Länsstyrelsen Östergötland

Sammanfattning

Sammantaget konstaterar Länsstyrelsen att rekommendationsefterlevnaden uppfattas som medel i länet. Varningssignaler kommer från Östgötatrafiken avseende att användningen av munskydd **fortsatt** efterlevs i låg utsträckning i rusningstrafik. Efterlevnaden av reserestriktioner bedöms som hög inom kollektivtrafiken då resandet har minskat.

Tillsyn enligt covid-19 lagen har genomförts i **elva** av länets 13 kommuner. Det uppstår många gånger svåra gränsdragningar kring vilka verksamheter som berörs av olika regelverk. Information om den nya lagstiftningen har inte nått fram till mindre butiker i samma utsträckning som större verksamheter och butiker som är del av större organisationer. Det finns ett behov av att uppmärksamma allmänheten på att de har ett ansvar för att notera skyltar om maxantal, inte röra sig i stora grupper och undvika trängsel.

Kommentarer/slutsatser

Uppfattningen om graden av efterlevnad varierar något hos länets aktörer. Det finns kommunikativa utmaningar om att fortsatt nå ut med budskap för att uppmana allmänheten att följa gällande restriktioner och rekommendationer. Arbetet inom trängseltillsyn och information inom den nya lagstiftningen ökar belastningen hos kommuner.

Bedömd efterlevnad:

Tio kommuner bedömer hög efterlevnad av rekommendationer. En kommun bedömer medel efterlevnad av rekommendationer och **två kommuner** har inte svarat.

Linköping har inte gjort någon bedömning då de ser svårigheter att bedöma hur kommunens invånare efterlever gällande rekommendationer överlag. Räddningstjänsten Östra Götaland och Polismyndigheten bedömer en hög efterlevnad. **Region Östergötland bedömer medel efterlevnad av rekommendationer.**

Generella iakttagelser

- Linköpings kommun anger ingen efterlevnadsgrad då det är svårt att bedöma hur kommunens invånare efterlever gällande rekommendationer över lag. När det gäller kommunens tillsyn på serveringsställen görs bedömningen efter genomförd trängseltillsyn senaste veckorna att rekommendationerna/lagstiftningen för närvarande efterlevs i stor utsträckning.
- Söderköpings kommun rapporterar om svårigheter att hålla distans mellan vuxen och barn/elever i förskola och skola.
- I Ödeshögs kommun är upplevelsen att distanseringen fungerar bra i offentlig miljö.
- Sedan begränsningen av alkoholutskänkning infördes har efterlevnaden på berörda serveringsställen i Linköpings kommun varit mycket god. Det har gällt både vid utskänkning till klockan 20.00 och klockan 22.00.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

- Inget att rapportera.

Vidtagna åtgärder

- I Kinda kommun har flera butiker införskaffat olika system för att visa hur många som befinner sig i lokalerna.
- Motala kommun har kontrollerat 9 restauranger, 2 mindre serveringar och 1 nattklubb. Klagomål om trängsel på 2 verksamheter har hanterats av Länsstyrelsen som besökt verksamheterna. Kommunen har utfärdat 3 förelägganden (restaurang och mindre servering).
- Mjölby och Boxholms kommuner har genomfört 2 kontroller av restauranger och 1 kontroll av en mindre servering. 2 klagomål om trängsel har kontrollerats.
- Linköpings kommun har inte genomfört kontroller denna vecka. 1 klagomål om trängsel på ett hotell har inkommit.

Behov av åtgärder

- Polisen rapporterar att brist på organiserade aktiviteter för ungdomar skapar behov av vuxennärvaro i områden och på platser där ungdomar vistas. Exempelvis av fritidspersonal som inte är ianspråktagna på fritidshem då dessa är stängda.

Övrigt

Efterlevnadsuppdraget

Länsstyrelsens tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen

Sammanfattning för tillsynsarbetet under veckan:

Fortsatt gäller att verksamhetsutövare som Länsstyrelsen varit i kontakt med har varit väl förberedda på det nya regelverket och vidtagit åtgärder för att trängsel inte ska uppstå. Inga behov av förelägganden eller viten har rapporterats.

Företag som tillhör kedjor har fått vägledning från sina respektive organisationer om hur de ska tolka lagen och information om vilka åtgärder de ska vidta. I vissa fall har schabloner inte varit anpassade för aktuell verksamhet och har därför behövt ses över, **samt att ange maxantal för olika avgränsade utrymmen. Utsatta verksamheter med risk för kö eller trängsel är de där det generellt tar tid att hjälpa kunderna.**

Den vanligaste bristen har varit avsaknad av dokumentation, men majoriteten av verksamheter har kunnat redogöra för hur de har gjort beräkningar och avväganden.

Länsstyrelsen **får fortsatt** in många mejl och telefonsamtal rörande tolkning av lagen, specifika frågor för olika verksamheter och förslag på relevanta tillsynsobjekt. **Verksamheter som ställer frågor är bl. a. fritidsverksamheter som kan beröras av olika regelverk beroende på omständigheter.**

Sammantaget gör Länsstyrelsen bedömningen att efterlevnaden är hög baserat på att en övervägande majoritet av de tillsynade objekten har en hög efterlevnad.

Kommentarer/slutsatser utifrån arbetet:

Företagen har stor vilja att följa lagen samtidigt som de är mycket hårt pressade i nuläget.

Behov av åtgärder:

Det finns behov av nationellt paketerad och entydig kommunikation om stödmöjligheter för företag som påverkas av lagen, men som inte behöver stänga ned verksamheten. Det är för närvarande ett omfattande arbete för en enskild företagare att sätta sig in i vad som gäller, vilka stöd som kan sökas och när stöden kan sökas.

Genomförd verksamhet vad gäller tillsyn:

Länsstyrelsen Östergötland har under veckan genomfört tillsyn av **64** verksamheter, varav **58** på plats och **6** på distans. Totalt **200** verksamheter, varav **177** på plats och **23** på distans.

Tillsyn har även denna vecka genomförts i butiker, padelhallar, frisörer, föreningar som har aktiviteter som klassas som allmän sammankomst och gym.

Tillsyn har genomförts i Linköping, Norrköping, Motala, Finspång, Söderköping, Vadstena, Mjölby, Boxholm, Valdemarsviks, Ödeshögs och Kinda kommuner.

Generella iakttagelser:

Information om den nya lagstiftningen har inte nått fram till mindre butiker i samma utsträckning som större verksamheter och butiker som är del av större organisationer. Det finns ett behov av att nå ut med kommunikation på fler språk för att nå butiksägare utanför stadskärnor och externa handelscentrum. **Det finns verksamheter som ofta har många kunder, mindre lokaler, få personalresurser och vars verksamhet kräver tid för att expediera kunder där kunden inte kan avstå besök. Exempel på sådana verksamheter är apotek.**

Det finns ett stort intresse för information om vilka åtgärder som verksamheterna förväntas vidta. Initialt har Länsstyrelsen fått många frågor gällande tolkning av lagen och vad som gäller för olika verksamheter. Det uppstår många gånger svåra gränsdragningar kring vilka verksamheter som berörs av olika regelverk.

Det finns ett behov av att uppmärksamma allmänheten på att de har ett ansvar för att notera skyltar om maxantal, inte röra sig i stora grupper och undvika trängsel.

Vidtagna åtgärder:

Länsstyrelsen Östergötland har under veckan prioriterat utifrån en bedömning av områden med stor risk för smittspridning samt där tillsyn kan ge mest effekt. Smittspridningen är fortfarande mest omfattande i länets västra delar varvid mest fokus vad gäller tillsyn legat där.

Länsstyrelsen arbetar aktivt med kommunikationsinsatser för att öka kunskapen om lagen om covid-19-lagen. Det finns ett stort intresse för information om vilka åtgärder som verksamhetsutövare förväntas att vidta.

Efterlevnadsuppdraget

Sammanställning av kollektivtrafiken

Bedömd efterlevnad

Information kommer från Östgötatrafiken.

Östgötatrafiken bedömer att råd och rekommendationer avseende resor i kollektivtrafiken efterlevs i en **hög utsträckning** baserat på resandestatistik. Statistiken visar på ett minskat antal resor både i den särskilda och allmänna kollektivtrafiken jämfört med samma period förra året. Om de genomförda resorna varit nödvändiga eller inte finns dock ingen kännedom om. Inte heller är det möjligt att veta om resenärerna har andra transportalternativ.

Rekommendationen gällande munskydd efterlevs i **låg utsträckning**. Östgötatrafikens kontrollgrupp och kundvärdar har i uppdrag att genom observationer följa upp efterlevnaden av rekommendationen under rusningstrafik. Kontrollgruppen rapporterar en efterlevnadsgrad på **ca 20-30 %** i bussar och spårvagnar och i genomsnitt **50 % tågen**. På Östgötatrafikens kundcenter finns fortsatt möjlighet att hämta munskydd gratis, något som endast ett fåtal resenärer utnyttjade under förra veckan.

Generella iakttagelser

Östgötatrafiken kan konstatera att en minskning av resandet i både den allmänna och särskilda kollektivtrafiken har skett vid varje ny rekommendation, vilket tyder på en god följsamhet.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

Det finns situationer i samband med resor i kollektivtrafiken då resenärer kan komma för nära varandra. En sådan situation är av- och påstigning vid större knutpunkter. Även vid störningar i tågtrafiken kan trängsel uppstå då Östgötatrafiken behöver sätta in ersättningsbussar, eftersom bussarna inte har samma kapacitet som tågen.

Ange beläggningsgrad samt andel fulla turer per vecka. Hur ser utvecklingen ut från föregående vecka?

Det är inte möjligt för Östgötatrafiken att följa upp beläggningsgraden i sin helhet.

Östgötatrafiken hade under **vecka 4** ungefär samma antal trängselrapporter som **vecka 3**, dvs. några enstaka rapporter per dag. Rapporterna avser stadstrafiken i Linköping och Norrköping.

Trängselrapporterna utgår fortsatt från förarens egen bedömning att avgången är fullsatt. Även analyserna av statistiken från passagerarräkningssystemet och biljettsystemet visar på ett lågt resande i trafiken under **vecka 4**.

Vidtagna åtgärder

Östgötatrafiken fortsätter sitt systematiska uppföljningsarbete, där de följer upp trängselrapporter och statistik för att skapa en bild av eventuell trängsel ombord.

Östgötatrafiken fortsätter att aktivt kommunicera till kunder utifrån råd och rekommendationer. Det är fortsatt fokus på att i egna kanaler informera resenärer om rekommendationerna kring munskydd.

Behov av åtgärder

Fortsatt uppföljnings- och kommunikationsarbete enligt ovan.

Övrigt

Resor för vaccination för personer med hemtjänst som har färdtjänst bokas och utförs löpande. Cirka 100 resor per dag genomförs **under vecka 4**. **Förväntat antal resor under vecka 5 är ca 1000**. Resorna kan komma att få påverkan på tillgången till fordon. Möjligheterna att utöka avtalen vid behov ses över. **Östgötatrafiken har under vecka 5 utökat antalet fordon för att klara den förväntade ökningen av bokningar.**

Sjukskrivningsläget hos det trafikföretag som ansvarar för stadstrafiken Linköping har stabiliserats och även våra övriga trafikföretag rapporterar en normal nivå avseende sjuktal.